

**Agendapunt 6 van de vergadering van het algemeen bestuur van
11 mei 2023**

Onderwerp: Rapportage kinderopvangtoeslagaffaire per 31-12-2022

Bijlage: -

Beslispunten: Kennisnemen

Inleiding

Op 18 januari 2021 is door het Kabinet besloten dat de gedupeerden kwijtschelding krijgen van hun belasting-/toeslagenschulden over de periode tot en met 2020. Ook aan de lagere overheden is verzocht te anticiperen op de Verzamelwet herstelwet toeslagen en te starten met de kwijtschelding van publieke schulden per 1 juli 2021

De Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (hierna: UHT), onderdeel van de Belastingdienst, bepaalt wie tot de doelgroep gedupeerden behoort; dit kan zowel de gedupeerde ouder/kind als de (ex)toeslagpartner zijn.

Omdat de RBG de incasso verricht voor vijf lokale overheden, heeft dit wetsvoorstel voor ons grote gevolgen. Volgens de laatste informatie van het UHT zijn er bijna 60.000 burgers die zich hebben gemeld als gedupeerde, een kwart van hen heeft een relatie met de RBG. Zij wonen nu in ons beheersgebied of hebben hier in de jaren 2013-2020 gewoond.

De financiële afhandeling KOTA is inmiddels twee jaren bezig. De uiterste termijn om aan te melden als gedupeerde is (nog steeds) bepaald op 31 december 2023. Ultimo 2022 moet nog meer dan helft van alle ingediende verzoeken afgehandeld worden door de Belastingdienst. De verantwoordelijke Staatssecretaris heeft een versnelling qua afhandeling toegezegd, waarbij de ambitie is uitgesproken om in 2027 klaar te zijn.

In deze rapportage worden de financiële consequenties voor de RBG over 2022 gepresenteerd.

Projectgroep

Vanwege het hiervoor geschetste belang is een project KOTA gestart bij de RBG om het juridisch kader bij te houden, de communicatie naar de externe klant te verzorgen, de wijze van uitvoering te bedenken en verantwoording af te leggen van de verrichte handelingen door de RBG.

AVG

Bij dit proces van gegevensuitwisseling worden alle regels rondom AVG strikt toegepast, voor de RBG wordt dit bewaakt door de Functionaris Gegevensbescherming en onze Privacy Officer.

Beleid

De RBG past geen eigen beleid toe bij de behandeling van klanten die zich bij de belastingdienst hebben gemeld. Er zijn wettelijke bepalingen (w.o. moratorium), maar ook richtlijnen vanuit het ministerie. De VNG publiceert aan de hand van de richtlijnen handreikingen hoe met de diverse aspecten van de hersteloperatie om te gaan.

Aantal aanvragen en afhandeling

Tweewekelijks ontvangen wij van de Belastingdienst een bestand met nieuwe- ingetrokken- en afgehandelde aanvragen van bewoners in ons beheersgebied. De RBG wordt ook geïnformeerd over de ex-inwoners uit haar beheersgebied. Voor hen kunnen nog vorderingen onbetaald openstaan en moeten dus ook behandeld worden.

Tot en met 31 december 2022 hebben zich in totaal 14.486 klanten gemeld bij de Rijksbelastingdienst die in de periode 2013-2020 een aanslag hebben gekregen van de RBG. Eind 2021 waren er 12.263 klanten, een stijging van 2.223 klanten in 2022.

Overzicht per deelnemer incl. het totaal opgelegde aanslagbedrag:

Deelnemer	Jaar heffing	Klanten	Aanslagen	Totaal opgelegd incl kst
HHD	2013-2020	9.471	59.089	€ 22.030.781
HHSK	2013-2020	5.509	33.264	€ 8.437.231
Delft	2013-2020	1.231	5.146	€ 1.743.012
Schiedam	2014-2020	1.092	4.892	€ 2.136.289
Vlaardingen	2015-2020	866	4.376	€ 1.646.154
Totaal		14.486¹	94.692²	€ 35.993.467

De stijging in 2022 van de 2.223 klanten per deelnemer:

Deelnemer	Jaar heffing	Klanten
HHD	2013-2020	1.515
HHSK	2013-2020	784
Delft	2013-2020	204
Schiedam	2014-2020	170
Vlaardingen	2015-2020	123
Totaal		2.223¹

¹ Klanten kunnen meerdere keren voorkomen; een klant kan door verhuizing aanslagen hebben gekregen van HHSK en HHD, plus evt een deelnemende gemeente. In de totaalstelling van kolom klanten zijn deze doublures geëlimineerd.

² Klanten kunnen meerdere aanslagen over een jaar ontvangen. In de totaalstelling van kolom aanslagen zijn deze doublures geëlimineerd.

Stand van zaken van de 14.486 klanten:

Status	Jaar heffing	Klanten
Nog in aanvraag	2013-2020	6.437
Afgemeld	2013-2020	464
Afgewezen	2013-2020	320
KWS	2013-2020	7.265
Totaal	2013-2020	14.486

Kwijtschelding van openstaande belastingaanslagen bij gedupeerden

Gedupeerden hoeven geen verzoek om kwijtschelding in te dienen; de kwijtschelding wordt ambtshalve verleend. Belastingaanslagen over de belastingjaren vóór 2021 die door de gedupeerden zijn betaald vóór 1 januari 2021 worden niet kwijtgescholden. Indien deze belastingaanslagen door gedupeerden zijn betaald ná 1 januari 2021 worden deze wel kwijtgescholden en terugbetaald.

De kwijtscheldingsregeling KOTA geldt voor openstaande belastingschulden die materieel zijn ontstaan vóór 1 januari 2021 (dus belastingjaren vóór 2021), inclusief eventuele invorderingskosten- en rente.

In 2022 hebben 1.502 klanten kwijtschelding gekregen van de belastingschuld die nog openstond of in eerdere jaren oninbaar was geleden:

Periode	Aantal	Vordering kwijtgescholden	Kosten kwijtgescholden
2013-2020	1.502	€ 466.638	€ 96.286

Belastingjaren 2021 en later dienen volledig betaald te worden. Het moment waarop de aanslag is opgelegd is niet relevant.

Opstarten invordering na afwijzing compensatie

In het najaar van 2022 ontvingen wij de eerste bestanden met afwijzers. De belastingdienst stelt de afgewezen klanten op de hoogte (telefonisch én schriftelijk).

De afdeling invordering van de RBG verwerkt de afwijzingen. Zij nemen contact op met de betreffende klanten als er nog een vordering onbetaald openstaat. In die fase kan een behandelaar een betalingsregeling aanbieden en/of verwijzen naar de mogelijkheden voor ondersteuning en hulp bij de gemeenten. Hiermee volgt de RBG de handreiking van de VNG bij het opstarten na afwijzing.

Compensatie

De Rijksoverheid heeft toegezegd alle kwijtgescholden vorderingen van lokale overheden en de daarmee samenhangende uitvoeringskosten te vergoeden.

De VNG en de UvW hebben hierover afspraken met het Ministerie van BZK gemaakt. Daarbij is overeengekomen dat kwijtgescholden aanslagen worden vergoed door het Rijk. Hierbij geldt dat oninbaar geleden aanslagen worden vergoed tot vijf jaar terug (jaren 2016 t/m 2020)

Het compensabel bedrag ná de verwerking van de bestanden in 2022:

Deelnemer	Kota vordering	Kota kosten	Totaal
HHD	€ 230.785	€ 43.029	€ 273.814
HHSK	€ 94.855	€ 24.157	€ 119.012
Delft	€ 8.984	€ 1.365	€ 10.349
Vlaardingen	€ 13.789	€ 1.789	€ 15.578
Schiedam	€ 13.867	€ 1.835	€ 15.702
Totaal	€ 362.280	€ 72.175	€ 434.455

Dit bedrag wijkt dus af van het hiervoor genoemde bedrag van € 466.638, omdat alleen de jaren 2016 tot en met 2020 gecompenseerd worden.

Compensatie uitvoeringskosten RBG

Per dossier zal een kostenvergoeding door het Rijk uitgekeerd worden aan de deelnemers:

- Belastingen gemeente - € 150 per gedupeerde
- Belastingen waterschappen - € 100 per gedupeerde.

De declaraties inclusief de compensatie van de uitvoeringskosten en de compensatie voor kwijtschelding van invorderingskosten moeten door de deelnemers worden verzorgd. Voor de gemeenten vindt dat plaats als een onderdeel van de SISA-verantwoordingen en voor de waterschappen door een aparte declaratie aan het ministerie.

Zowel met de gemeenten als met de waterschappen heeft afstemming plaatsgevonden over aantallen en bedragen. De RBG stuurt voor haar aandeel in de compensatie een afzonderlijke factuur naar haar deelnemers.

De ontvangen bedragen voor de uitvoeringskosten van de RBG worden toegevoegd aan een bestemmingsreserve. In de jaarrekening 2022 van de RBG zal dit nader worden toegelicht.